

Garrofer de la plaça Santa Rosa

Premià de Mar

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Plaça Santa Rosa

Coordenades:

Latitud: 41.48837
Longitud: 2.34423
UTM Est (X): 445258
UTM Nord (Y): 4593181

Classificació

Número de fitxa 08172 - 69
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Espècimen botànic
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: Pla d'Ordenació Urbanística Municipal. Text refós 2010
Accés Fàcil
Ús actual: Ornamental
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Premià de Mar (plaça de l'Ajuntament, 1; Premià de Mar)
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dv., 21/05/2010 - 02:00

Descripció

Arbre de fulla perenne de la família de les lleguminoses que mesura aproximadament 6 metres d'alçada, per 6m de volt de soca d'on surten dues branques imponents, amb un volt de canó de 1,40m aproximadament. El seu tronc és curt i presenta una copa arrodonida, densa i fosca. L'escorça és gruixuda i amb fissures; la fulla composta i paripinnada, és de color verd fosc. A 1,30m del terra s'observa una ferida important, segurament provocada per l'arrencament d'una branca de dimensions importants. La que resta dempeus, es troba aguantada per una biga de ferro. Aquest arbre pot viure molts anys. Una característica d'aquesta espècie és que no comença a donar fruits fins al sisè o el setè any. El seu fruit, conegut com a garrofa, té forma de beina i és de color marró fosc tirant a negre; al seu interior té de 12 a 16 llavors de consistència dura, incrustades en una polpa també marró de sabor molt dolç. Per entremig de la soca han crescut esparregueres.

Observacions:

Tot i que la superfície ocupada per les arrels sol ser molt més gran que la projecció de la capçada sobre el sòl, la col·locació d'una tanqueta de fusta al voltant de la soca, pot evitar, a priori, el trepig d'aquesta, enfilar-se a l'arbre, el marcat de missatges en el tronc, i fins i tot l'abandonament de residus als forats naturals del tronc i soca. També caldria reveure una altra opció a la biga de ferro que aguanta el pes d'una de les branques més importants.

Història

Originari de la regió mediterrània de Síria i Palestina, ja fa molts segles que va estar naturalitzat a les nostres terres. Actualment la garrofa és utilitzada per la fabricació de pinsos de remugants: cavalls, vaques i ovelles, i la seva llavor, el garrofi, en la indústria de transformació: alimentació, farmàcia o cosmètica. Sant Joan Baptista s'hauria alimentat de garrofes durant la seva vida al desert i d'aquí que en alguns llocs se la conegui com a pa de sant Joan. Després de la Guerra Civil espanyola, aquest fruit va ser utilitzat com a substitut del cacau en l'elaboració d'un succedani de la xocolata. Tot i que s'utilitza en remeis casolans i en macrobiòtica, la garrofa és un producte que està davallada constant degut a l'abandonament progressiu dels camps per deixar pas a la construcció. En el compendi d'agricultura escrit per fra Miquel Agustí l'any 1617, aquest el descriu així: "plantat vol effer lo Garrofer de branca joue, de Febrer, y de Nohembra, en terra feca, y vol effer plantat molt fondo, potfe empeltar fobre Pruner, o Ametller, nos deu sembrar, per q no produyra fruit, y fe moriria preft, volfe regar fouint. Les Garrofes fon mes propias per engrescar los Tocinos, que per nodrir lo home".

Bibliografia

PARÉS, Eduard (2006). Arbres Monumentals de Catalunya. 18 anys des de la primera protecció. Ponència de la 2ª trobada d'Arbres Monumentals i Singulars. Alcalà d'Henares, 19-21 de 2005. Ed. Generalitat de Catalunya. Departament de Medi Ambient i Habitatge. Direcció General de Medi Natural. Barcelona.

PHILIPS, Roger (1989). Los Arboles. Editorial Blume, S.A. Barcelona.

AGUSTÍ, MIQUEL Fra (1617). El Llibre dels secrets de agricultura, casa rústica y pastoral. Barcelona. Reeditat per Ed. Andana, 2007.

